

WATERCONGRES IN BEESD

Juriste hoopt op proefproces rond Kaderrichtlijn Water

Om meer duidelijkheid te krijgen over de kwaliteitseisen die gesteld worden in de Kaderrichtlijn Water, zou het handig kunnen zijn om een proefproces aan te spannen, aldus juriste Marleen van Rijswijk tijdens het Watercongres op 30 januari in Beesd. Op dit door Studiecencentrum voor Bedrijf en Overheid georganiseerde congres hield Van Rijswijk de circa 100 aanwezigen voor dat aanklagers (bijvoorbeeld een milieuorganisatie) een grote kans maken zo'n proces te winnen. De Kaderrichtlijn Water verplicht de EU-landen ervoor te zorgen dat de waterkwaliteit 'goed' is. Hoe ze dat bereiken, wordt daarbij in het midden gelaten.

Van Rijswijk zei te hopen dat Nederland niet op dezelfde manier met de Kaderrichtlijn Water omspringt als destijds met de Nitraatrichtlijn. 'Brussel' veroordeelde Nederland op alle fronten vanwege het niet goed implementeren van de Nitraatrichtlijn. Volgens haar bestaat groot verschil tussen het Nationaal Bestuursakkoord Water en de Europese Kaderrichtlijn Water. Voor het

NBW kwamen de partijen in Nederland in gezamenlijk overleg tot afspraken. Voor de Kaderrichtlijn Water geldt dat gezamenlijk overleg over de te nemen maatregelen juist niet werkt. De richtlijn moet uitgevoerd worden, waarbij het Europees recht boven het Nederlands recht gaat. Het kan niet meer ter discussie gesteld worden, maar moet verwerkt worden in de nationale wetgeving.

Uitvoering NBW in Noord-Holland

Tijdens het Watercongres kwam ook de waternota 'Evenwichtig omgaan met water' van de provincie Noord-Holland aan bod. In die nota is vastgelegd hoe onder andere het Nationaal Bestuursakkoord Water in de provincie moet worden uitgevoerd. Volgens gedeputeerde Poelman neemt de provincie Noord-Holland "wat afstand van de trits vasthouden-bergen-afvoeren van water." In het gebied boven het Noordzeekanaal worden fijnmazige oplossingen aangedragen, zoals kleine waterbergingslocaties, het verbreden of verdiepen van sloten of het creëren van meer ruimte voor water in recreatiegebieden.

Ten zuiden van het Noordzeekanaal zijn grote waterbergingsgebieden noodzakelijk. De waterproblemen in stedelijk gebied moeten niet verplaatst worden naar het landelijk gebied, zo vinden Gedeputeerde Staten. Over uitbreiding van de gemaalcapaciteit wil de provincie overleggen met het Rijk en waterbeheerders.

Op de vraag wat de provincie doet als onvoldoende steun voor de plannen bestaat bij de betrokken bewoners, reageerde Poelman uiterst voorzichtig. "We proberen zo veel mogelijk draagvlak te verwerven. We doen daarvoor onze uiterste best." Poelman refereerde daarna naar de negatieve reacties van de bewoners van de Horstermeerpolder op plannen om dit gebied weer terug te geven aan het water.

Poelman was niet te spreken over de houding van de gemeente Haarlemmermeer, die sinds kort de plannen voor waterberging en recreatie op haar grondgebied niet meer ziet zitten. "Het akkoord was vrijwel getekend. De gedeputeerde verwacht uiteindelijk grote problemen met wateroverlast als de plannen niet doorgaan.

In Noord-Holland zijn vijf locaties die speciale aandacht krijgen om waterberging mogelijk te maken: Noord-Holland Midden, Zwaansbroek-West, de Bovenkerkerpolder, de Horstermeerpolder en de zuidpunt van de Haarlemmermeer. ◀

Van Rijswijk vindt de naam Kaderrichtlijn Water erg misleidend, omdat de richtlijn niet alleen voor waterbeheerders bedoeld is, maar ook voor andere overheden. De impact zal volgens haar veel groter zijn dan menig-een denkt. Enerzijds heeft dat te maken met de stroomgebiedsbenadering, anderszijds met de integrale benadering, waardoor de richtlijn ook betrekking heeft op ruimtelijke ordening, milieu, natuurbescherming, landbouw en het toelaten van bepaalde stoffen.

Punt- en diffuse bronnen

Om aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water te voldoen, maakt het in essentie niet uit om wat voor verontreinigingsbron het gaat. De richtlijn gaat uit van een gecombineerde aanpak van punt- en diffuse bronnen en hanteert tegelijkertijd een brongerichte en een effectgerichte benadering. Het doorslaggevende criterium is dat de te behalen waterkwaliteit goed moet zijn. Pas wanneer ondanks de inzet van alle denkbare maatregelen de juiste waterkwaliteit niet behaald kan worden (of niet op tijd), kan Nederland zich op uitzonderingsbepalingen beroepen. Met de inzet van de verschillende maatregelen mag Nederland niet wachten tot de termijnen zijn verstreken, zo blijkt uit de uitspraak van het Hof van Justitie inzake de veroordeling wegens het niet goed implementeren en uitvoeren van de Nitraatrichtlijn.

Volgens van Rijswijk kan Nederland zich wellicht alleen beroepen op een ontsnappingsmogelijkheid wanneer de kwaliteitsdoelen niet bereikt worden, omdat maatregelen in bovenstrooms gelegen landen tekortschieten. Dit ontnemt Nederland dan echter weer de mogelijkheid om deze lidstaten met 'harde' juridische instrumenten op hun tekortschieten aan te spreken. ◀

Meetstation bij de grens met België (Eijsden).

